

RÄ MUT'Ä KOHITS'UTHUI RÄ HÑU DÄNGÄ NGU GÁ NSUKÄTS'UTHUI HA RÄ NGU'TÄHAI HÑUNTHE.

RÄ GÄXÄ MPATÄKOHI XÄ NTHUTS'I HA RÄ NXANGÄ 'RATSÄTHOGI MAJUÄNI, RÄ 30 MA PA RÄ ZÄNA 'RATO RÄ JEYA 2018.

Rä Kohits'uthui'ä xä Nthuts'i ha rä Nxangä 'Ratsäthogi Majuäni, nul'ä nonxi 22 rá gäxä zäna rä jeyä 2014.

RÄ NDÄ TS'UTHUI GÁ NGU'THAI HÑUNTHE

RÄ TS'ETÄNDÄ

RÄ JOSÉ FRANCISCO OLVERA RUIZ, RÄ NDÄ NGU'TÄHAI GÁ NT'UIKOHI GÁ M'EPÄTE HA RÄ NGU'THAI GÁ THEGISE'Ä NE GÁ T'OT'ESE'Ä HA HÑUNTHE, JAPI DÄ BÄDI'U YÄ JÄ'I:

GE RÄ LXII GÁ T'OT'ÄKOHI HA RÄ T'EK'EI HMUNTS'I GÁ NT'UIKOHI GÁ M'EPÄTE HA RÄ NGU'THAI GÁ THEGISE'Ä NE GÁ T'OT'ESE'Ä HA HÑUNTHE, XÄ 'YOT'E MA HÑO'Ä DÄ MEHNIGI NUNA:

'BEPÄKOHI 'BEDE 398

GE'Ä POHONI'Ä RÄ KOHITS'UTHUI GÁ NT'UIT'OT'E'Ä RÄ HÑU DÄNGÄ NGU GÁ NSUKÄTS'UTHUI HA RÄ NGU'THAI HÑUNTHE

Rä Hmunts'i gá Ngu'tähai gá Thegise'ä ne gá T'ot'esel'ä ha Hñunthe, habu pefil'ä yä nseki'ü xä t'umbäbi yä M'epi 56 yä xeni I ne II ha rä Nt'uikehi gá M'epäte'ä gá Ngu'tähai Hñunthe,

'BEPÄKOHI'Ä:

YÄ FUTÄNT'OT'E

RÄ MUÐI.- Ha rä tat'ähmunts'i rä pa'ä 10 rä gäxä zäna rä jeyä 2014, rä 'meñni'ä rä Ndäts'uthui gá Nt'ompä'nuu, bi t'ungägihee rä futä'meñni rä Mut'ä Kohits'uthui rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe, bi meñni'ä rä Nsekuämfädi José Francisco Olvera Ruiz, rä Ndä gá Ts'etändä ha rä Ngu'tähai

RÄ ÑOHO.- Nuna futä'meñni di hmangua, bi thuts'i ha rä Mfist'ofu gá Ndäts'uthui gá Muði Nzäntho Mut'ämaste gá Nkohits'uthui ne yä 'Bede Nt'uikehi gá M'epäte'ü, rá 'bede **125/2014**.

Hänge rä ngel'ä, ngu nul'ä rä thähä xä hmangua; ne

DI SUKÄTHANDI

RÁ MU̐DI.- Ge nu'ä rä Mut'ämaste to'o ofo, ge'ä ri ñepäbi dä bädi nuna 'bede, ngu nu'ä mäa ge huts'i ha yä m'epi 2, 75 ne 77 rä xeni II ha rä Mut'ä Kohits'uthui gá Ts'etä kohits'uthui.

RÁ ÑOHO.- Ge nu'ü yä m'epi 47 rä xeni I, ha rä Nt'üikohi gá M'epäte'ä gá Ngu'tähai Hñunthe ne 124 rä xeni I, ha rä Mut'ä Kohits'uthui gá Ts'etä kohits'uthui, sekuäbi'ü rä Ndä gá Ts'etändä, ge dä futä yä Kohits'uthui ne yä 'Bepäkohi, hangue nuna Futä'mehni di thnadi, pe̐tsi yä t'adi mangä ha rä Kohits'uthui.

RÁ HÑUU.- Ge nu'ü to'o di kuhee rä Mu̐di Nzäntho Mut'ämaste gá Nkohits'uthui ne yä 'Bede Nt'üikohi gá M'epäte'ü, di ntehe nu'ä mangä ha ra Futä'mehni gá thähä, habü ena ge, rä Dähai ge'ä n'a rä mut'i ge di mpu̐uni nu'bü ja yä t'adi'ü yä jä'i-hñahni nu'ü yä ya'ä ge di m'üibyē, hänge rä nge'ä mahyoni dä 'betsi'tho nzäntho'ä rä Nkohits'uthui gá Ngu'thai.

RÁ GOHO.- Ge ha rä Ngu'thai Hñunthe, nu'ä rä nt'ungä Ts'uthui gá Nsukäts'uthui, stä handi hee ne tsä mfastehee nu'ä rä mpu̐uni xä t'ot'e habü ge dä t'uni yä Nsupäte Nt'üikohi gá M'epäte'ü yä jä'i habü dä 'yot'e yä Nt'epi yä Jä'i gá mfats'i ne gá mut'a hñahni, honi'ü yä nt'et'ot'e ma hñojä'i ha rá 'rats'i'ä rä nsu gá ts'uthui yä jä'i.

RÁ KUT'A.- Ge ha rä Ngu'thai, xä m'üi 21 nje'ya'ü gá mpu̐uni yä mut'ä ngu'täts'uthui'ü gá nsukäts'uthui rä Ngu'tähaise'ü, habü rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui bi thoki'ä rä mpatä 'Bepä Nt'üikohi gá M'epäte rä Dähai nu'ä rä 6 pa rä zäna guto 1993 nje'ya, ngu n'a rä mut'ä su gá 'betsi ge dä za dä mpe̐fi ma ngu'täts'uthui'ü ha rä mfädi gá Nsukäts'uthui

Rä 'Bepäkohi rá 14 ma pa rä zäna 'ret'a ma n'aa rä je'ya 1995 ge'ä bi mpongä rä m'epi 24 ha rä Nt'üikohi gá M'epäte rä Ngu'tähai, ge'ä habü bi thäku'i'ä rá nseki rä Ndäts'uthui ha Ma Xo'tho rä Hmunts'ä Ts'uthui habü mi mä to'o dä t'umbä rá nsu'ä yä Dänzaya gá Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui, habü mi umbise'ä nunä seki nu'ä rä Ts'etäkohits'uthui nu'ä mi mängä yä mut'ä hñahni ge xä sekuäbi'ü ha rä M'emansu gá Nsukäts'uthui gá Ngu'tähai; bi thuts'i 'nehe ge nuna mut'ä ngu'täts'uthui ha nu'ü yä ya'ä gá Nsukäts'uthui xä munts'ihmä yoho yä xenats'uthui ha n'a ngu n'a'ü yä dängu ts'uthui gá nthanthña, dä yuhü n'ä rä t'ükä ya'ätho ha nu'ä rä hmunts'i yoho yä Dänzaya'ü gá thotsändunthi'ü, xä mehni'ä rä Hñu Dängä Ngu gá Ts'uthui gá Nt'ungänt'epi nu'ä mi mängä yä mut'ä hñahni, go dä yot'e'ä rä Dängu Ts'uthui gá Nthanthña gá Mu̐di Xenats'uthui ge dä thokä'bede gá nsekuäts'uthui ne dä uati yä t'ot'e gá nt'ani ne gá hñetsäkohi ha rä Ñoho Xenats'uthui gá nseni ne gá yopänsuki; mahyegi 'nehe bi 'ra'yo rä mut'ä t'ot'e gá yopäntheti, bi thäkuä rá hñei yä t'adi gá nthotse'ä yä nthuxähe'mi nge'tho dä za dä mponi nu'bü hinxä hño rä ngaste, dä t'ungä ma 'ra yä ya'ä nu'ä rá t'uxhe'mi, rá jäts'i ne dä fadi'ä yä 'ra'yo t'ot'e gá njuänant'ot'e.

RÁ 'RATO.- Ge njabu 'nehe mahyegi'tho , nu'ä rä mpatä hñahni ma xo'tho M'onda rä je'ya 1997, ma n'aki bi nja yä mpadi ha rä mut'ä ngu'täts'uthui gá Ngu'thaise, ne ha di ge'ä bi thogil'ä rá m'at'ilä rá 9 ma pa rá kut'a zäna rä je'ya 1998 nu'ü yä m'epi 93, 94, 96, 97, 98 ne 99 gá Nt'üikohi gá M'epäte rä Ngu'tähai, rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui bi yuhü ha rä Ts'etäts'uthui rä Dähai, hänge bi zogini rä mut'ä su gá 'betsi ne bi t'ot'e ma xo'tho gá ngu'täts'uthui.

Njabu 'nehe, nu'ly mä'nñu rä 'Bepäkohi mahyegi rä ya'ä, bi 'bati rä Kohits'uthui gá Nsükäts'uthui gá Dähai, habu thogil'ä nu'ä hanja rá nt'ot'e di ge'ä nu'ä te ri boni; hänge rá nge'ä bi thäki nu'ä mi mängä rá 'Rato Thuhu'ä rä Kohits'uthui gá Nsükäts'uthui, habu bi japä rá kohit'ot'e nu'ä rä xeni gá hmunts'i ne rä t'ot'ä 'befil'ä rä Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'uthui ha rä Mut'ä Kohits'uthuisel'ä gá Ts'etäts'uthui ne nu'ä rä xeni ri 'ñehe'ä yä nthäkäte'ly ne yä mut'ä yopäntheti bi thuts'i'ly nu'ä ri 'ñehe ne ma nt'ui ha rä Kohits'uthui gá Ngu'tähai gá T'ot'ä Yopäntheti gá Mfädi Nsükäts'uthui.

Nu'ä rä jeya 2007, bi juki'ly yä mpatä Nt'ui gá Kohits'uthui rá 11 pa'ä rá kut'ä zäna, mi fä'ly dä nt'ofol'ä n'a rä 'ral'yo Kohits'uthui gá Nsükäts'uthui ne gá T'ot'ä Yopäntheti ha rä mfädi'ä, njabu 'nehe nu'ä rä mponil'ä ha rä Mut'ä Kohits'uthuisel'ä gá Ts'etäts'uthui gá Ngu'tähai.

RÁ YOTO.- Hänge rá njabu'ä, nu'ä rä mpatä hñähni - Nsükäts'uthui ha rä Nt'ui'kohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, bi thoki'ly yä Mut'ämfaste Mefise'ly ha Ga'tho M'onda, n'a di ge'ly rä M'emansu gá Nsükäts'uthui ma Xo'tho M'onda, nu'ly yä nsekuäte'ly tsa dä xuki'ly yä nsu gá ts'uthui gá nsükäts'uthui ha yä ngu'tähai nu'ly yä Mut'ämfaste Mefise'ly gá Jä'i ha yä Ngu'tähai.

Njabu 'nehe nu'ly yä Mut'ä ngu'täts'uthui'ly gá nsükäts'uthui yä Ngu'tähai xä feni'ly ge hindä za dä 'yot'ä nu'ä rä nsukäte'ly yä Hmunts'ä Ts'uthui gá Ngu'tähai ne tsokuäbil'ä rä nzixä'befi nu'ä rä Ggu gá Mhuä kohits'uthui ma Xo'tho M'onda, dä t'ot'e'ä rä hmatäte, habu ge xä dä "njabu dä ntsau'i rä 'bepänjamfri jäli habu ge nu'ly yä ts'edi'ly gá 'lyu't'ä mpatämfeni gá Ngu'tähai'ly dä mfaste dä 'yot'ä rä nsükä hmunts'ä Maxä ngu'täts'uthuse'ly yä Ngu'tähai"

RÁ HÑATO.- Ge nu'ä rä mpadi'ä ha rä m'epi 116 xeni IV rä xeli c) nt'exä 5° huts'i, ge yä ts'uthui petsi'ly ha yä 'befi dä hoki'ly yä nsuki ne gá ngu'täts'uthui'ly ge dä uati'ly ha otho rá kohi ha rä mfädi, dä metsil'ä rá t'ot'esē ha rá t'ot'ä 'befil'ä ne gá m'uisē ha yä nsuki, nja ngu nu'ä mängä yä kohits'uthui.

RÁ GUTO.- Ge nu'ä rä futä'mehni di Nsükämfädi, nu'ä hanjä dä mpefil'ly yä ts'uthui gá ngu'täts'uthui'ly se'ly, ma'ña te ngu'ä nu'ä t'umbäbil'ly ga di ge'ly, ha rä Rā Kohits'uthui ma Xo'tho yä M'emansu ne yä T'ot'ent'ui gá Nsükäts'uthui, xä nthuts'il'ä rá 23 pa'ä rá kut'a zäna rä jeya 2014, ha yoho yä xenil'ä rä m'epi 105, habu ma'nñu nu'ä ri 'ñehe ge:

I. yä ts'uthui gá nsükäts'uthui ngu'täts'uthui'ly ngu'thaise'ly ge'ly yä mut'ä ngu'täts'uthui'ly pädi xähño rä mfädi gá nsükäts'uthui ha n'a ngu n'a rä Ngu'thai ma Xo'tho M'onda, ge dä metsil'ä rá t'ot'esē gá mfädi ne gá thonil'ä ha rá t'ot'ä 'befil'ä ne gá m'uisē ha yä nsuki [...]

II. Nuyy yä mut'ä ngu'täts'uthui hindä za dä yuhy ha yä Ts'etäts'uthui gá Ngu'thai ma Xo'tho M'onda

RÁ 'RET'IA.- Hänge rá njabu'ä, thandui n'a rä 'ral'yo ya'ä ha nuna yä mut'ä ngu'täts'uthui pädi xähño rä mfädi gá nsükäts'uthui, hänge di ge'ä bi müdil'ä ha nuna Ngu'thai Hhñunthe n'a rä 'ral'yo tsots'le habu mahyoni dä thoki'ly yä Mut'ämfaste Mefise gá Jä'i, nge'tho nu'ä mangä rá zädäm'ly gá Mpotä'bai'ly yä Jä'i, gá Nsükäts'uthui ne gá Munts'ä Ngu'thai ge'ä mä rä müdi nt'ompät'ot'e, ha yä Ngu'thai ma Xo'tho M'onda hingo ma hyoni'ly dä 'yot'e'ly, ngu yä mut'ä ts'edits'uthui, nsehe nu'ä mangä ha rä Dängä Kohits'uthui, hänge nu'ä ha rá hña gá nthegi ts'uthuisē di ge'ly petsi'ly ha rá zä

dä m'ui sehe'ä, dä za nu'bu nu'u yá thoni, dä mä'nä rä rá t'ot'ä 'befilä, rá mpefi gá ngut'äxeni, dä thoki'u nu'u yä mut'i'u dä thandi mahyoni ha nu'ä rá njuts'i, njabu 'nehe dä t'umbäbi'u yä seki ne dä 'ñudi'u yá zoxä t'ot'e ngu ri 'ñehe, nse nu'bu hindä t'ot'ä ma n'a'ño'u nu'u ma'nä ha rä Kohi Ma xot'ho M'onda.

RÁ 'REȚ'A MA N'AA.- Ge nuna Kohits'uthui xä t'ludi, xä hege 'reȚ'a ma kut'a yä mut'änt'ofu, nu'u di gehyü jani'u, yä m'epät'ot'e ma xot'ho, rä 'ñepäte gá Mut'i, yä sekuäbi'u Munts'i ma Xot'ho, yä sekuäbi'u gá Ndäts'uthui, njabu 'nehe rá m'ui ne rá ya'ä rá nsu habü dä 'yot'ä yä mponi ha rä ndä gá Ndäts'uthui, yä sekuäbi'u nu'u yä Dänzaya ne gá Ngu Maxäts'uthui ma Xot'ho

Hänge rá nge'ä, n'ä rä mut'i ngu nu'u yä ndängi'u, mahyoni dä metsil'ä n'a rä 'Ñuenda Se, habü yä xä thandi 'bet'o ha rá nt'ofu rä Nkohits'uthui habü tsa dä thandi'u xä hño'u yá seki.

Xä ma hyoni'ä ge dä za rá t'ot'ä 'befilä ma thongä mpeui ne rä t'ot'e ngu ri 'ñehe'ä nuna Hñu Dängä Nguts'uthui ge di peŕsi'u yä mefi gá mut'äkohi ne gä su gä 'bet'si dä m'ui nzäntho, dä njal'ä nuna ts'edi nge'tho jani rä mut'änt'ofu VIII ha nuna Kohits'uthui, ge'ä dä hyopi'ä dä thogi ha rä nts'luna nt'ot'e gá 'mepä ngut'äts'uthui gatä rä nt'ot'e ngu ri 'ñehe'ä

Ha nuyä ya'ä habü rä hyatsät'ot'e ne rä nt'ungä nt'uduenda ge'ä n'a rä 'bede mathoni, ri 'ñelä di ja n'a rä Xeni gá Mfädi'ä ma Xot'ho rä Jä'i gá Ndäts'uthui, habü ge xä thandi 'bet'o ha rä mut'änt'ofu IX; ha yä mut'änt'ofu ri 'ñehe'u ma gä tsyidihü rä nt'ulikohi gá nt'ot'ä ngut'äts'uthui'u ha ne nu'u yä hmunts'i; nu'ä rä mut'änt'ofu XII di hmängä ma 'ra'yo'ä, nge'tho n'a rä Mut'ämfaste Meŕise gá Jä'i, rä seki habü dä gäts'i yä tuhni ha nuna Hñu Dängä Nguts'uthui ne nu'u yä mefi'u; nu'ä rä mut'änt'ofu XIII mäa hanja dä t'ot'ä yä muhui njabu dä zogi'ä rä Nthetänt'ot'e ngu ri 'ñehe rä kohits'uthui ngu'ä gá nsykäts'uthui ngu'thai.

Nu'ä n'a rä müdi mathoni'ä hanja dä mpefi'u yä mefi'u ma xot'ho rä jäli gá nsykäts'uthui di t'uj'ä ha rä nt'et'ämfädi nzäntho ne rä mfädi gá 'befi, bi tsyidi di ge'ä, yä mefi bi hñuts'i yä mfädi njabu dä mpefi xä hño, xä fädi ge rä nt'epi gá nsykäts'uthui ngu n'a nu'ä ma nsyiki'tho di mponi nzäntho, hänge rá nge'ä rä nt'ot'änt'ani ne rä nxangä ntudi ge'ä n'a rä müdi t'ot'e ha nuna nguts'uthui; n'a rá ntho'mi nu'ä rä mut'änt'ofu XIV, ge xä dä nxangänt'ludi nu'ä rä nzäi gá mut'äkohi-nsykäts'uthui njabu dä zongä gatä yä jäli, bi thäi nu'u yä nthandi bi t'ot'e'u ha rä mpatä Nt'ulikohi gá M'epäte

RÁ 'REȚ'A MA YOHO.- Ge njabu ne ngu nu'ä xä hmää 'bet'o, nu'u to'o di 'ohee ha rä Hmunts'i nu'ä to'o xyki nda'ña, fydil'ä rä hnuu xä hño ne Nsykämfädi'ä rä futä'mehni gá thähä, di handihee mathoni rá nthotsi'ä di ge'ä.

HÄNGE GA'THO NU'Ä XÄ HMÄÄ, NUNA MUNTS'I MA XOT'HO, XÄ BENI DÄ HYOKI NUNA RÄ:

'BEPÄKOHI

GE PONI NUNA RÄ MUT'Ä KOHITS'UTHUI RÄ HÑU DÄNGÄ NGU GÄ NSYKÄTS'UTHUI HA RÄ NGU'THAI HÑUNTHE.

M'EPÄ SEHE.- Ge pöni nuna rä Mut'ä Kohits'uthui rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe.

RÄ MUT'ÄNT'OFO I

MA XOGE'U YÄ M'EPÄT'OT'E

M'epi 1. Nuna kohits'uthui ge'ä n'a rä 'mehni ne rä thoni'ä yä jäli ne pëtsi dä nt'ulikohi'ä rä hmunts'i, rä 'ñepäte, yä nseki, hanjä dä 'befi ne rä t'ot'ä 'befi ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe.

M'epi 2. Rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe ge'ä n'a rä Mut'ämfaste Mefise gá Jä'i, dä gohi nzäntho'ä rä m'ui gá ts'uthui ne rä m'etsise'ä, mädi ma n'añ'o nu'u yä nsuki habu ge ge'ä rä Dängä Ts'uthui ngu'täts'uthui ha rä mfädia gá Nsukäts'uthui, ge ma xoge'ä rä ngu'täts'uthui ne gá ñepäte nu'ä dä mangä rä Nt'ulikohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, yä kohits'uthui ma xoge'u di ge'ä, rä Nt'ulikohi gá M'epäte'ä gá Ngu'thai Hñunthe ne ma 'ra yä kohits'uthui gá Ngu'thai di ge'ä gá Nsukäts'uthui. Ma dä mëtsi'u yä mefi gá ts'uthui ne gá su gá 'betsi mahyoni njabu dä t'ot'ä 'befi xä hño.

M'epi 3. Dä müdi yä ts'edi nuna kohits'uthui ha dä fädil'ä ge:

I. Rä T'ukohi: Rä T'ukohi gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe;

II. Rä M'emansu: Rä M'emansu gá Nsukäts'uthui gá Ngu'thai Hñunthe;

III. Rä Kohits'uthui: Rä Kohits'uthui ma Xo'tho yä M'emansu ne yä T'ot'ent'ui gá Nsukäts'uthui;

IV. Yä Dänzaya: Rä Dänzaya gá Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe;

V. Munts'i ma Xo'tho: Rä mut'ä hmunts'i gá Hñu Dängä Nguts'uthui habu ku'u yä Dänzaya gá Nsukäts'uthui ne rä Maxädäts'uthui ma Xo'tho;

VI. Rä Ndäts'uthui: Rä Ndäts'uthui ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe;

VII. Rä Kohit'ot'e: Nu'ä rá Kohit'ot'äse'ä rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe; ne

VIII. Rä Hñu Dängä Nguts'uthui: Rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngu'thai Hñunthe.

M'epi 4. Munts'i ma Xo'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui dä munts'i'ä hñuu yä Dänzaya ge rä mehni'u rä Ngu gá Muhuä kohits'uthui ma Xo'tho M'onda nu'ä yoto njeja ha njabu ne nu'ä xä mä'nä rä Nt'ulikohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, rä Kohits'uthui ma Xo'tho di ge'ä ne rä Nt'ulikohi gá M'epäte'ä gá Ngu'thai Hñunthe. Dä za dä mpefi ngu ri 'ñehe mathoni ge dä munts'i gal'tho di ge'u yä jäli'u, njabu 'nehe ngu rä Maxädäts'uthui ma Xo'tho

M'epi 5. Ga'tho nu'ụ yä t'adi to'lo ne dä gụ rä nsu gá Dänzaya, yä nt'ụi gá nsụki, rä t'ot'ä uatä pot'ä 'bai, yä hindä thopi, hindä za dä hnu'ụ, rä 'boni ne rä zändäm'ụi gá nzixä'befi'ụ ma dä t'ot'e'ä nu'ä go dä hñux'ä rá mutä ts'edi rä Nt'ụikohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, rä Nt'ụikohi gá M'epäte'ä gá Ngu'thai Hñunthe ne rä Rā Kohits'ụthui ma Xot'ho.

M'epi 6. Yä hmunts'i ha Munts'i ma Xot'ho gá Hñu Dängä Nguts'ụthui dä t'ot'e dä hayant'ụ yä jä'i nu'by hina di sehe'ụ, nu'ụ dä hayant'ụ yä jä'i dä t'ot'e'ụ madi n'a 'miki rä zäna, nu'ụ di sehe'ụ nu'by dä 'yot'ä rä kohi Munts'i ma Xot'ho nu'ụ yä 'bede gá su gá 'betsi. Drä t'ot'e rä hmunts'i ma n'año nu'by n'a di ge'ụ yä Dänzaya dä 'yadi.

M'epi 7. Rā Hñu Dängä Nguts'ụthui dä m'ụi ha rä Dähnini Njunthe gá Soto, Hñunthe ne dä metsi rä ngu'täts'ụthui ha gatä rä Ngu'tāhai.

M'epi 8. Dä za dä zots'e nu'ụ yä sekuäbi'ụ, dä gụ'ä rä nt'uxbojä ge dä 'ñumbä rä Hmunts'i gá Ngu'tāhai ne dä jü ngu ri 'ñeheui yä m'epät'ot'e gá ts'ụthui tsa dä t'ot'e'ụ.

M'epi 9. Ya uatä 'bede'ụ Munts'i ma Xot'ho drä jü ma xot'ho ha nu'by'ä ngu'ä ga'tho yä nsụki; Yä Däts'uthui hindä za dä 'yot'ä rä nsuki nu'by dä züdi hindä hopi rä ts'ụthui. Nu'by dä nja rä ñhetsä nsuki, rä Ndäts'uthui, nu'by hina to'lo ot'a rä däts'uthui nu'ä rä pa'ä gá nsụki, dä 'ñungä rá nsuki majuäni.

Nu'by n'a rä Däts'uthui hingo ho nu'a bi 'yot'e ma 'raa, nu'ä ri 'ñehni hñu pa, dä za dä hyoki nä rä nsuki sehe nu'by hina gá hmunts'i habü dä 'yent'i'ä yä he'mi ha nu'ä rä zoXã njät'i.

M'epi 10. Yä Däts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'ụthui dä ungä di ge'ụ se, ngu ga'tho yä nsụki, nu'ä rá Ndäts'uthui. Rā nsu gá ndäts'uthui thets'i'ä dä uadi'ä hñu njeya. Hindä za ge nu'ä rä nsu gá ndäts'uthui dä thogi rá ya'ä gá 'befi ge xä t'umbä rá nsu gá nsu gá Dänzaya, nu'ä njabü nu'by rä Ndäts'uthui bi sük'i'ä nu'ä rá gäXã jeya bi t'umbä rä nsu.

M'epi 11. Nu'by n'a rä 'miki dä nja n'a rä t'ükä ya'ä dä zoXã hñu nzäna ge dä njo'lo n'a di ge'ụ yä Dänzaya, njabü dä za dä mpot'a'bai'ä rä Maxädäts'uthui ma Xot'ho, nu'by njabü da gohi ha Munts'i ma Xot'ho gá Hñu Dängä Nguts'ụthui.

Ha nu'by dä nja n'a rä njo'lo gá Dänzaya ndunthi yä ya'ä, ma dä sipäbi'ä ha rä Ngu gá Muhuä Kohits'ụthui habü ge dä 'ñungä rä t'ot'ent'ụi gá mpote.

RÄ MUT'ÄNT'OFO I

GÄ 'ÑEPÄTE RÄ HÑU DÄNGÄ NGUTS'ÛTHUI

M'epi 12. Nu'ụ mä'ñä rä Nt'ụikohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, rä Nt'ụikohi gá M'epäte'ä gá Ngu'thai Hñunthe ne ma 'ra yä kohits'ụthui dä za, rä Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'ụthui ri 'ñepi ge:

I. Dä bädi ne dä uäti, ma njäste, yä yopäntheti gá nsuki'ä gá Ndä Ngu'thai, gá Hyokäkohi gá Ngu'thai ne yä Mut'äts'uthui;

II. Dä bädi ne dä uäti nu'ü yä t'ot'e gá nthotsäkohi, yä thanthñä gá hñetsäkohi ne nu'ü ma 'ra yä mut'ä t'ot'e gá yopäntheti xä feni 'bet'o ha rä T'ükohi;

III. Dä bädi ne dä uäti yä mut'ä t'ot'e gá yopäntheti ge'ü dä gäts'i yä pahña ha nu'ä yä nthokät'ot'e gá mfats'i rä jä'i xä feni 'bet'o ha rä Kohits'uthui dä za:

IV. Dä bädi ne dä uäti yä xuñhaa nu'bü hina ya ñhehe gá 'befi'ü ha rä Hñu Dängä Nguts'uthui ne nu'ü yä mefi;

V. Dä bädi ne dä uäti yä pahña nu'ü dä bohö ne'tho:

a) Yä t'ot'e ne yä gäxä 'bede nu'ü yä ts'uthui gá Nsükäts'uthui yä Ngu'thai;

b) Yä t'ot'e ne yä gäxä 'bede ge hingi 'ot'e'ü yä nt'epi gá ñahnä Nsükäts'uthui'ü yä jä'i ne yä hyongänsu, ha nu'ü yä thogil'ä dä ts'udi ge tsa;

c) Yä t'ot'e ne yä gäxä 'bede di 'ñoui'ü 'ra yä nt'ungä nts'itsi gá Nsükäts'uthui;

VI. Dä 'yot'ä rä Nthetänt'ot'e ngu ri 'ñehe rä kohits'uthui nu'ä ngu mangä rä kohits'uthui;

VII. Dä xangä 'ñudi ne dä xangät'ot'e rä nzäl'im'üi gá mut'äkohi gá nsükäts'uthui ha rä Ngu'thai; ne

VIII. Dä 'yot'ä ma 'ra yä sekuäbi'ü nu'ü mangä ma 'ra yä 'mehnat'ot'e dä za'ü.

Rä Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'uthui nu'bü dä gäxä ya 'bede ri 'ñepäbi dä T'otuä ma juäni nu'ü yä t'ot'e ne yä jäts'i ge dä guki dri ja hingä ma n'a'ño nu'ü yä hogät'ot'e gá m'epäte'ü ge guni rä 'befi gá ngut'äts'uthui'ü nsükäts'uthui. Ge'ü yä hogät'ot'e gá gühni rä 'befi gá ngut'äts'uthui gá nsükäts'uthui nu'ü gá majuäni, gá ngu'a mangä rä ts'uthui, gá t'ot'ese, gá t'ot'ä nthetsi, gá dängä nxangäm'fädi ne gá thäkämfenise.

RÄ MUT'ÄNT'OFO III

GÁ MUNTS'I MA XQ'THO GÁ HÑU DÄNGÄ NGUTS'UTHUI

M'epi 13. Rä Munts'i ma Xq'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui dä munts'i'ä hñuu yä Dänzaya ge rá m'ehni'ü rä Ggu gá Muhuä kohits'uthui ma Xq'tho M'onda ne dä me'tsi'ü nuya yä sekuäbi'ü:

I. Dä xuki'ä rä Dänzaya;

II. Dä hyoki ne dä patä rä Kohit'ot'e gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

III. Dä mangä yä mponi ne yä nt'et'i ha rä Mut'ä Kohits'uthui rä Hñu Dängä Nguts'uthui;

IV. Dä hyokä yä kohi ge dä hopi'ü dä hyekä yä 'bede 'ra ma n'a'ü yä Dänzaya;

- V. Dä hñuxä te ma pa ne rä yälä dä nja'ü yä hmunts'i;
- VI. Dä umbä rá nsu rä Maxädäts'uthui ma Xo'tho;
- VII. Dä 'yotlä seki nu'ä rä Nt'uxbojä tat'äjeya nu'bü hina nu'ä mahyoni'ä ha rä Hñu Dängä Nguts'uthui;
- VIII. Dä hyokä yä kohi nse nu'ü ma hyoni ge dä japi dä mpefi xä hñol'ä rä Hñu Dängä Nguts'uthui;
- IX. Dä mä'nä rä Nthetänt'ot'e ngu ri lñehe rä kohits'uthui Hñu Dängä Nguts'uthui;
- X. Dä muhui nu'ü hingä thopi gá Dänzaya, ne nu'bü ma hyoni, dä xuki to'o'ü dä za dä mpongui'ü;
- XI. Dä gäxä yä ngaste ne yä nzixä'befi gá jä'l'ü ne yä maste gá Hñu Dängä Nguts'uthui;
- XII. Dä seku'ü yä dä 'yofo yä he'mi gá hmunts'i ma xo'tho;
- XIII. Dä gäxä yä tuhni gá 'befi dä nja di ge'ü yä maste ne rä Hñu Dängä Nguts'uthui;
- XIV. Dä hyokä rä Mut'amaste gá thokä'bede gá nsekuäts'uthui;
- XV. Dä meñni ha rä Mut'amaste gá thokä'bede gá nsekuäts'uthui nu'ü yä 'bede ri lñepi;
- XVI. dä ungä yä he'mi gá seki nu'ü yä Dänzaya ne ma 'ra yä mefi ha rä Hñu Dängä Nguts'uthui;
- XVII. Dä japi dä 'yotlä yä gäxä 'bede ge ri lñepi'ä rá Ndäts'uthui;
- XVIII. Dä ungä nseki yä thokä kohi gá mfats'i;
- XIX. Dä 'yompälñuu, dä ngüt'älñu ne dä su'ü yä 'befi ha rä M'emansu gá T'ot'änt'ani, T'ungä Mfädi ne rä T'et'ä Mfädi gá Nsukäte;
- XIX Yopi.** Dä hñani ne dä bädi yä hmängät'ot'e , ge, nu'bü ge'ä, mahyoni dä lñudi'ä rä Mut'ä Nsupätese'ä; ne
- XX. Ma 'ra ge dä mangä yä kohits'uthui ne nu'ü ma 'ra yä m'epät'ot'e dä za.

RÄ MUT'ÄNT'OFO IV

RÄ NDÄTS'ÜTHUI GÁ HÑU DÄNGÄ NGUTS'ÜTHUI

M'epi 14. RÄ Ndäts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'uthui dä metsä rá nsu hñu njeya ha hindä za dä yopi. Nu'ä rä müdi hmunts'i'ä rä jeya ri ñepi yä Dänzaya dä xuki'ü, ngu ga'tho yä nsuki, nu'ä rä Ndäts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'uthui.

Yä 'medil'ä rä Ndäts'uthui dä potuä rá 'balil'ä nu'ä to'o dä xukä ha Munts'i ma Xo'tho; nu'bü yä 'medi dä thogi n'a nzäna ha hinda thogi hñu nzäna, Ma Xo'tho ra Hmunts'i dä umbä ma n'a'ä rá nsu gá

Ndäts'uthui 'ra yä ya'ä'tho. Ha nu'by hindä ntini dä ungä rä nsu ma n'a rä Ndäts'uthui ge'ä dä mefi rä nsu jate'ä dä zoxä rä ya'ä.

M'epi 15. Rä Ndäts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä me'tsi nuya yä sekuäbi:

I.- Dä potuä rá 'bai'ä ngu ri 'ñehe rä ts'uthui rä Hñu Dängä Nguts'uthui ha ga'tä yä ts'uthui ne yä memansu ga'tho yä jäli ne di sehe'ü;

II.-Dä yuhü ha rä Munts'i ma Xo'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

III.-Dä gut'ä rä 'ñuu ha yä hmunts'i, di zits'i yä pahñä ne dä sulä rä nt'ui ha yä hmunts'i gá Munts'i ma Xo'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

IV.-Dä me'ni yä 'bede nu'ä rä Dänzaya ge ri 'ñepäbi ngu'ä ri 'ñehe rä m'ehni xä t'ot'e:

V.-Dä mangä ha Munts'i ma Xo'tho nu'ä rä t'ungä nsu'ä rä Maxädäts'uthui ma Xo'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

VI.-Dä umbä rä nsu'ä rä 'Yompä'ñuu ma Xo'tho gá Nsu gá 'Betsi ne ma 'ra yä mefi gá mut'äkohi ne gá su gá 'betsi;

VII.-Dä me'ni rä m'ehnant'ofu gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

VIII.-Dä ungä rä nsuki majuäni nu'by dä nja rä ntets'ä nsuki;

IX.-Dä ja ge dä t'ot'e ga'tho yä kohi ri 'ñe'ä Munts'i ma Xo'tho ne yä jäts'i ri 'ñe'ä yä Dänzaya;

X.-Dä su ge dä mpefi xä hño ne dä 'ño xä hño'ü yä nt'ompä'ñuu ne yä ngut'äxeni gá su gá 'betsi ha rä Hñu Dängä Nguts'uthui, ja te'ä dä 'yot'e ngu ri 'ñehe;

XI.- Dä hyoki, dä 'ñudi ne dä kutä nt'ani ha Munts'i ma Xo'tho nu'ä rä fengät'ot'e gá nt'uxbojä tat'ä jeya nu'by hina ma ts'üü rä bojä gá Hñu Dängä Nguts'uthui ne dä me'ni'ä ha rä Hmunts'i gá Ngu'thai ge dä gu yä ts'edi gá kohits'uthui;

XII.- Dä 'yot'e nu'ü yä sekuäbi ri 'ñepi'ä rá njul'ä rä nt'uxbojä ngu nu'ä xä gohi ge umbä nseki rä kohits'uthui, Munts'i ma Xo'tho ne nu'ü ma 'ra ya m'epät'ot'e dä za;

XIII.- Dä 'ñudi ha Munts'i ma Xo'tho ne ha rä ts'uthui ri 'ñepäbi, nu'ä rä hmängät'ot'e gá bojä ge njabu xä gohi'ä rä Kohits'uthui ha di ge'ä;

XIV.-Dä ungä rä hmängät'ot'e tat'ä jeya nu'ü yä m'efi'ä rä Hñu Dängä Nguts'uthui;

XV.-Dä 'yot'ä yä hmatäte gá hmunts'i ha Munts'i ma Xo'tho ne yä hmunts'i gá sehe'ü yä Dänzaya;

XVI.-Dä mangä yä t'ot'e habü xä dä t'adi rä hogä t'ungä mfats'i;

XVII.-Dä Nsihnathuhubi'ü yä t'ungä nsu gá mefi gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

XVIII.-Dä hyokä yä m'ui gá fät'ot'e ne dä 'nungä yä nts'litsi nu'u dä za, dä xipäbi'ä ha Munts'i ma Xot'ho nu'u di ge'u;

XIX.-Dä hyokä yä t'ot'e gá mut'äkohi ne gá su gá 'betsi ma hyoni ge dä japi dä zoxä yä 'befi gá Hñu Dängä Nguts'uthui habu nu'u hingä ma hyoni dä mfaste Munts'i ma Xot'ho;

XX.-Dä ungä yä ts'edi gá ts'uthui ngu go 'ñena rä Hñu Dängä Nguts'uthui, nse dä gohiui m'et'o Munts'i ma Xot'ho;

XXI.-Dä xuki yä potä'bai nu'bu mahyoni;

XXII.-Dä mangä ha Munts'i ma Xot'ho ge dä thokä yä 'befise, ge dä za dä mets'i rä m'ui nzäntho nu'bu hina gá t'ukä ya'ätho, ma hmunts'i nu'bu hina sehe n'a rä jä'i, njabu 'nehe ngu'u yä mut'i gá 'befi ge dä 'yot'e nu'ä dä sipäbi.

XXIII.-Dä 'yot'ä yä thokä kohi gá mfats'i nu'bu dä mangä Munts'i ma Xot'ho;

XXIV.- Dä ungä yä he'mi gá seki ne yä seki nu'u yä mefi gá Hñu Dängä Nguts'uthui ngu nu'ä mangä rä Kohits'uthui;

XXV.-Dä gut'ä rä 'ñuu ha rä Mut'ändä gá Hyast'ot'e ne gá Zoxä Mfädi; ne

XXVI.-Nu'u ma 'raa dä 'ñubi'ä rä Kohit'ot'e, ha Munts'i ma Xot'ho ne ma 'ra yä m'epät'ot'e dä za.

RÄ MUT'ÄNT'OFO V

GÄ DÄNZAYA'U

M'epi 16. Yä Dänzaya gá Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä metsi nuya yä sekuäbi;

I. Dä m'ui ha Munts'i ma Xot'ho gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

II. Dä munts'i, dä ntini ne dä xuki ha yä hmunts'i gá Munts'i ma Xot'ho ne ha yä hmunts'i di ge'use;

III. Dä thokä'bede gá nsekuäts'uthui, dä mfaxui yä Maxädäts'uthui ge ku thotsänt'udi, yä t'ot'ä yopäntheti ge nu'u dä bädi;

IV. Dä 'yot'ä yä fengät'ot'e gá nsekuäts'uthui ne yä gäxä'bede ge dä zopäbi ha yä 'betsähe'mi da t'umbi, ngu nu'u yä kohi mangä ha yä kohits'uthui ri 'ñepäbi;

V. Dä mpahña ne dä xuki yä fengät'ot'e gá nsekuäts'uthui ge dä t'ot'ä yä nhandil'ä Munts'i ma Xot'ho;

VI. Dä hyoki yä nsuki sehe nu'u yä 'bede dä ne;

VII. Dä hyokä yä hñuts'i he'mi ha nu'u yä nsekuäts'uthui xä 'yot'ä seki'ä rä Hñu Dängä Nguts'uthui, nu'ä rä palä dä m'ehni ge dä 'yot'e'ä:

VIII. Dä 'yot'ä nu'ü yä 'befi ge dä 'ñumbäbi Munts'i ma Xot'ho nu'bu hina nu'ä rá Ndäts'uthui;

IX. Dä 'yadi ge dä 't'ot'ä rä hmatäte nu'ü ma 'ra yä hmunts'i nu'ü Munts'i ma Xot'ho;

X. Dä 'yot'ä yä sekuäbil'ü ge xä ma'ñü yä Kohits'uthui di ge'ä ne yä m'epät'ot'e dä za ha rä t'adi nu'ü yä 'bede ri 'ñepäbi rä Hñu Dängä Nguts'uthui;

XI. Dä xipä rä Ndäts'uthui nu'ä rä nt'lungä nsu nu'ü yä mefi di mpefini ha yä thotsänt'udi; ne

XII. Nu'ü ma 'rä dä 'ñumbäbi Munts'i ma Xot'ho, yä m'epät'ot'e gä ts'uthui'ü, rä Kohit'ot'e ne yä kofi ma xot'ho ge dä hyoka rä Hñu Dängä Nguts'uthui;

RÄ MUT'ÄNT'OFO VI

GÄ MAXÄDÄTS'ÜTHUI MA XOT'HO

M'epi 17. Nu'ü yä nt'ot'e gä 'befi'ü, rä Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä mepsi n'a rä Maxädäts'uthui ma Xot'ho, nu'ä ge'ä dä m'ehni'ä habü nu'bu dä nja ngu ndunthi yä nsuki ha Munts'i ma Xot'ho, nu'bu ge rä Ndäts'uthui gä Hñu Dängä Nguts'uthui dä ma to'o'ä.

M'epi 18. Dä nja'ä gä Maxädäts'uthui ma Xot'ho, ma hyoni dä zoxä nuya yä t'adi:

I. Drä me m'onda ge xä m'üiua ne ge ja di petsi ma xot'ho yä nt'epi gä jä'i ne gä hñahniü;

II. Dä thotsä n'ate ma kut'a njeja nu'ä rä pa'ä dä t'umbä rá nsu;

III. Dä mepsi rä he'mi gä nsekuämfädi ge xä nt'ofu gä ñante nu'bu hina gä ñangä nt'epi, xä thogi'ä ha dri petsi kut'a njeja;

IV. Dri petsi n'a rä hogäm'üi ne dri fätüä rá t'eke'i ha rá 'befi gä fädi;

V. Hinxä me'ä gä ngüt'äñuu ma xot'ho m'onda, gä Ngüt'ähai ha nu'bu hina gä ñaxu hnini ha n'a di ge'ä mut'ä mfeni gä t'ot'ä ñahni, ha nixi'ä 'nehe xä mefi n'a rä nsu gä nsukäte nu'ä xä thogi kut'a njeja; ne

VI. Di petsi rä he'mi gä nsukä ts'uthui di ja rä muhitho.

M'epi 19. Rä Maxädäts'uthui ma Xot'ho, ma dä mepsi nuya yä sekuäbi:

I. Dä gohiui'ä rä Ndäts'uthui nu'ä rá nt'üi gä 'bede ha yä hmunts'i nu'ä Munts'i ma Xot'ho;

II. Dä m'üi, dä 'ñungä mfädi yä ntini yä Dänzaya, dä 'yofo yä t'ot'änsuki ne dä hyokä yä he'mi gä hmunts'i nu'ä Munts'i ma Xot'ho gä Hñu Dängä Nguts'uthui;

III. Dä sekuil'ü yä he'mi ne ma 'ra yä t'ot'e nu'ä Munts'i ma Xot'ho;

IV. Dä hyokä yä he'mi xä xihna rä ts'uthui ge dá mpefi ha yä mfixähe'mi ne yä 'bets'ähe'mi gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

V. Dä 'yotlä ngu ri 'ñepi ra kohits'uthui, dä ungä rä nseki'ä rä Ndäts'uthui, nu'ä ri 'ñepi dä 'yot'e, dä xihnibi'ä nu'ä n'a rä maste ge nu'bu rä kohits'uthui xä dä 'yadi;

VI. Dä 'yot'uä 'rá'yo'u ne dä su'u ngu ri 'ñehe yä fist'ofu gá he'mi'u;

VII. Dä mäa, dä njä 'met'o rä kofi ha Munts'i ma Xo'tho, yä ngut'änt'ot'e ma xo'tho ge'ä dä munts'i, dä su, dä me'tsi ne dä xeni nu'u yä fixhe'mi gá ngut'äts'uthui'u;

VIII. Dä 'ñumbä rá thogä'ñuu nu'u ya kofi ma xo'tho'u;

IX. Dä hñanibi'u nu'u yä Dänzaya nu'ä majuäni ne ya k'oi nu'u yä fengät'ot'e gá nsekuäts'uthui ge dä nt'udi ha rä hmunts'i, njabu dä t'umbäbi nu'u ma 'ra ya Dänzaya;

X. Dä hñutsä ha yä fixhe'mi nu'u yä jäxä'bede;

XI. Dä munts'ä yä hmängät'ot'e ne dä zits'i yä 'bede ha nu'ä rä mfädi gá ngut'äts'uthui'u;

XII. Dä nuu xähño nu'ä rä t'ot'ä 'befi'ä ngu ri 'ñehe nu'ä rä Ngu gá Hñängä Nt'ofu'ä gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

XIII. Dä su ge nu'u yä ts'ofu dä t'ot'e ngu ri 'ñehe;

XIV. Dä nuu xähño rä hmunts'i, rä mut'äntini, rä ja ma su ne nu'ä rá rä t'ot'ä 'befi'ä ngu ri 'ñehe rä 'betsähe'mi gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

XV. Dä xängä 'ñudi ha yä thuxä nt'udi gá Hñu Dängä Nguts'uthui nu'ä yä thuhu yä 'bede hne dä juati ha yä hmunts'i;

XVI. Dä gut'ä rä 'ñuu ha rä Mut'ändä gá Hyast'ot'e gá Hñu Dängä Nguts'uthui;

XVII. Dä xipä nzäntho rä Ndäts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'uthui nu'ä rá t'ot'ä 'befi'ä yä ngut'äxeni ge su ne nu'u yä gäxä 'bede ri 'ñepi dä ja;

XVIII. Dä mats'i rä Ndäts'uthui nu'u yä 'befi dä 'ñebi dä 'yot'e;

XIX. Dä 'ñumbä yä Dänzaya nu'ä rä mfädi ne rä mfats'i dä 'yadi'u;

XX. Dä uatä rä njo'o gá t'ukäyal'ä gá Dänzaya, nu'bu n'a rä pa'ä dä mangä Munts'i ma Xo'tho gá Hñu Dängä Nguts'uthui; ne

XXI. Nu'u ma 'rä dä 'ñumbäbi Munts'i ma Xo'tho, rä Kohit'ot'e ne ma 'ra yä m'epät'ot'e dä za.

RÄ MUT'ÄNT'OFU VII

GÁ MUT'Ä NSUPÄTESE'Ä

M'epi 20. Rā Hñu Dängä Nguts'uthui dā mētsi'ā n'a rā Mut'ā Nsupātese'ā, ge pētsi rā t'ot'e sē ne gā hyongā t'ot'e ge dā xūki nu'ā rā t'ot'ā 'bēfi ne yā jaāts'i, dā ge yā bojā'ū yā jā'i dā su gā 'bētsi ne dā juu nu ri 'ñehe ha yā kohi xā thoki di ge'ā, njabu 'nehe, dā 'ñudi'ā rā t'ungā t'ut'ā uēnda ha nu'ā yā t'ot'ā 'bēfi'ū ne da su'ā rā zoḡā nthōmte'ū gā m'ēmansu'ū.

Rā Mut'ā Nsupātese'ā ma dā mēts'i n'a rā ndā ge dā pōtuā rā 'bai'ā ne dā mēts'i nu'ū yā Xēni gā Nt'ot'ānt'ani, gā thokā'bede gā nsekuāts'uthui ne gā Jāxā'bede, ha nu'ū yā Ndā hindā zosē ha n'atho, ha ngu'ā ma hyēgi 'nehe dā metsi'ū yā 'yongā xūkā'bēgo, yā mpefi ne yā bojā mahyoni ge dā zoḡā rā nthōmte.

Ha nu'ā rā 'bēfi'ā gā nsu, rā ndā gā Mut'ā Nsupātese'ā dā 'yot'e'ā ngu ri 'ñehe nu'ū yā hogā't'ot'e gā majuāni, gā ngu'a mangā rā ts'uthui, gā t'ot'ese, gā t'ot'ā nthētsi, gā dängā nxangāmfiadi ne gā thākāmfenise, njabu 'nehe nu'ū xā feni 'bēt'o ha rā kohits'uthui ha nu'ā gā Nzixā'bēfi'ū gā Su gā 'Bētsi'ū.

M'epi 20 Yopi. Rā Ndā gā Mut'ā Nsupātese'ā dā m'ēhni nu'ā rā Hmunts'i gā Ngu'thai, ngu nu'ā māngā yā t'ot'ent'ūi huxā ha rā Mut'ā Kohits'uthui gā Ts'ētā kohits'uthui.

M'epi 20 Hñuki. Rā Mut'ā Nsupātese'ā ma dā mētsi nuya yā sēkuābi:

I. Dā nuu xa hño ge rā njūbojā ha rā Hñu Dängä Ngu gā Nsūkāts'uthui dā t'ot'e ngu nu'ā māngā rā mut'ā kohits'uthui da za dā t'ot'e, yā nt'ūi'bēfi xā sēkuābi'ā ne yā ndunthi yā bojā, hānge rā nge'ā dā xeni rā kūhū, rā njūū, rā 'ñoni, rā nsu ne rā 'bēfi nu'ū yā bojā rā jā'i;

II. Dā dōtse, dā hyongā nt'ani, dā thokā'bede gā nsekuāts'uthui, ne dā muhui yā t'ot'e nu'bu hina yā 'bent'ot'e ge dā za dā t'ūi yā nzixā'bēfi'ū gā su gā 'bētsi'ū gā mēfi'ū ma xō'tho rā jā'i ne yā gāxā mēfi'ū ma xō'tho rā jā'i gā Hñu Dängä Ngu gā Nsūkāts'uthui, njabu dā nts'itsi nu'ū yā 'bēt'ot'e gā su gā 'bētsi'ū nu'ū xā muhuibi hinxā nts'o'ū;

III. Dā 'ñudi ha rā Hñu Dängä Ngu gā Nsūkāts'uthui yā hmāngāt'ot'e yā seni'ū ne yā xengā njūbojā ge dā t'ot'e njabu dā hnu xā hño nu'ā di ge'ā ne ngu ri 'ñehe rā kohits'uthui dā ju'ū yā bojā ne nu'ū ma 'ra ja yā muhuibi rā Hñu Dängä Ngu gā Nsūkāts'uthui, ge'ū'tho dā 'ñuni'ā ha rā Dängä Xengā njūbojā gā Ngu'tāhai ne rā Hmunts'i gā Ngu'tāhai;

IV. Dā xeni ge nu'ū yā t'ot'e gā Nt'uxbojā'ū ge dā 'yot'e nu'a rā Hñu Dängä Ngu gā Nsūkāts'uthui, dā t'ot'e ngu ri 'ñehe ha yā m'ēpāt'ot'e gā ts'uthui ne su gā 'bētsi dā za'ū ne, nu'bu dige'ā, dā 'ñudi yā pongā njū bojā ne te 'bē'ū bi jāpi dā jabū;

V. Dā mēhna rā nt'ofō ha nu'ū yā xēnats'uthui ri 'ñepi'ū, yā t'ot'e gā su gā 'bētsi'ū ne gā kohits'uthui ge dā bōhō ha yā gāxā t'ot'e gā xengā njūbojā'ū;

VI. Dä 'yot'änt'ani nse ha nu'a ri 'ñepi, yä thogi nu'bu hina yä mpufri ge dä za dä zoXã n'a rä ts'oki gá su gá 'betsi'u, rä ts'ot'ot'e nu'bu hina rä m'ui gá ts'ot'ot'e ha nu'ä rä kuhu, rä njuu, rä 'ñoni, rä nsu ne rä t'ot'e gá 'betsäbojã ne yä bojã gá Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthui;

VII. Dä 'ñudi'ä ha rä Ts'uthui ma Nsyki'tho gá Nts'oki'u gá Nkate nt'ot'ä nts'oki, yä ngaste nu'u yä thogi nu'bu hina yä mpufri ge dä za'u dä nja'u ngu n'a rä Nts'oki;

VIII. Dä mehna rä nt'ofa ha rä Hñu Dängã Ngu gá ts'uthui gá Su gá 'Betsi nu'u yä t'ot'e gá nzixä'bëfi nge'tho ja yä ts'oki gá su gá 'betsi'u ge xä muhui ngu xä nts'unil'u;

IX. Dä 'ñumbã rá muhui yä nt'ofont'ot'e nu'u ya zoXã 'bëfi gá thongã bojã di ge'u nu'u yä nt'uil'bëfi xä sekuäbil'u ne nu'u yä nt'ompã'ñuu xä uadi, dä 'b'ëfi'ä rä 'ñuugät'ot'e dä thuts'i;

X. Dä 'ñumbã rá muhui rä zoXã nthomte'u ne yä zoXã t'ot'e xä gohil'u ha yä nt'uil'bëfi gá su gá 'betsi, 'o ha rä Nt'uxbojã gá Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthui, dä 'b'ëfi'ä rä 'ñuugät'ot'e dä thuts'i;

XI. Dä hñani ne dä hyokã'bede gá nsekuäts'uthui di sehe yä ngaste nu'u yä thogi nu'bu hina yä mpufri ha nu'ä gá nzixä'bëfi'u gá su gá 'betsi'u, ngu nu'ä mangã yä kohits'uthui dä za dä t'ot'e;

XII. Dä 'yadi rä mfädi, dä 'yot'ä yä tsoni yä xengã njubojã'u ha yä ngut'äxeni ne yä mut'i gá Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthu njabu dä zoXã nu'u yä 'bëfi;

XIII. Dä hñani, dä 'yot'e ne dä jäts'i yä hñetsäkohi'u, yä t'ot'ent'uine yä mpefi gá su gá 'betsi ge dä 'mehni ngu mängã rä kohits'uthui ha nu'u gá Thai, gá Jut'ähmihi ne gá Mfaste ma Xo'tho rä Jä'i, gá 'Bëfi ma Xo'tho rä Jä'i ne yä Mfaste di ge'u se, ne nu'u yä Kohit'ot'e;

XIV. Dä tini ha yä t'ot'e gá t'uni-thani gá mefil'u ma xo'tho rä jä'i ha rä Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthui, ngu nu'ä mängã rä mut'ä kohits'uthui dä za dä t'ot'e;

XV. Dä mfaste, ngu nu'ä yä m'ëpät'ot'e jatho, ha yä hmunts'i ne ha yä potähmunts'i hubu nu'a rä Mut'ä Nsupätese'ä m'ui, ne dä ntini ha yä t'ot'e ge dä nja di ge'u se;

XVI. Dä hñani yä t'adi nu'u n'a ngu n'a'u yä mut'i gá Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthu ha nu'u yä 'bede ri 'ñepäbi;

XVII. Dä mäã nu'u yä fengät'ot'e gá pati nu'bu hina gá 'ra'yo nu'ä rä ngut'äxeni gá mut'i, rä mefi ne/nu'bu hina yä mpepi;

XVIII. Dä hyoki rä 'bet'o fengät'ot'e gä nt'uxbojã gá Mut'ä Nsupätese'ä;

XIX. Dä 'ñudi ha rä Hñu Dängã Ngu gá Nsukãts'uthu nu'u yä hmängät'ot'e tat'ä nde njeja ne njeja nu'u yä thähã nu'ä rá thoni, ge'äl'tho dä 'ñuni ha rä Dängã Xengã Njubojã gá Ngutähai ne ha Hmuntsi ma Xo'tho gá Ngutähai, ne ntini ha rä Mut'ämaste, nu'bu dä 'yadi rä Ndäts'uthui;

XX. Dä 'ñudi ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthu nu'ü yä hmängät'ot'e nu'ü gá mfixhe'mi mängä yä ts'oki gá su gá 'betsi ne, nu'bu njabu, nu'ä rä nt'ungä nts'itsi'ü ha nu'ä gá nzixä'bëfi gá su gá 'betsi'ü;

XXI. Dä mëhni ne dä 'yot'e'ä gá he'mi, dä futä ha rä ngaste nu'bu hina nu'ü bi bohö ha t'ot'ä xengä njubojä'ü, yä t'ot'änt'ani nge'tho ngu t'ena ja yä ts'oki gá su gá 'betsi'ü;

XXII. Dä mä'ñu yä kohi ne yä gäxä'bede ge ri 'ñepi ngu nu'ä mängä rä kohits'uthui ha nu'ä gá nzixä'bëfi gá su gá 'betsi'ü;

XXIII. Nu'ü d'm'ngä rä kohits'uthui ha nu'ä gá nzixä'bëfi gá su gá 'betsi'ü ne ma 'ra yä sëkuäbi'ü dä t'umbäbi'ü ma 'ra ya 'mëhni.

M'ëpi 21. Rä ndä gá Mut'ä Nsupätese'ä, ma hyoni dä zoxä nuya yä t'adi:

I. Drä me hñunthe ge di pëtsi ma xotho yä nt'ëpi gá jä'i ne gá hñahniü, ne dri pëtsi hñu'ret'a ma kut'a njeja rä pal'ä dä t'umbä rá nsu;

II. Dri pëtsi n'a rä hogäm'ui ne hinxä t'umbä yä nsekuäts'uthui nu'ä n'a rä ts'oki gá 'ñunte ge xä jäpi xä zoxä rä fadi thogi n'a njeja;

III. Di mëtsi nu rä pal'ä dä t'umbä rá nsu n'a rä ya'ä gá 'bëfi madi hñu njejä xä su, xä 'yoni nu'bu hina xä 'yot'ä yä nxengä bojä, yä nzixä'bëfi gá su gá 'betsi'ü, ne 'bedebojä gá ndäts'uthui, rä Xengä Njubojä gá ndäts'uthui, rä t'ot'ä 'bëfi ma xot'ho rä ja'i, yä thai Jut'ähmihi ne gá Mfaste ma Xot'ho rä Jä'i;

IV. Di mëtsi nu rä pal'ä dä t'umbä rá nsu rá he'mi gá nsekuämfadi xä zoxä madi kut'a njeja, dige'ü nu'ü yä 'bëfi mängä nu'ä rä xeni ja bi thogi, ge xä hyoki rä ts'uthui nu'bu hina rä nu'ä rä nguts'uthui majuani xä sëkui di ge'ä;

V. Di fädi'ä ge pëtsi n'a rä dängä hyojä'i;

VI. Hindi 'o nu'bu hina xä yuhü 'bet'o nu'ü hñu njeja'ä xä thogi nu'ä rä pal'ä dä t'umbä rá nsu, ha yä ngu gá t'ungä mfats'i nu'bu hina gá Xengä Njubojä ge xä 'ñungä yä 'bëfi ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthu nu'bu hina xä mëfi gá 'ñungä mfats'i nu'bu hina gá Xengä Njubojä möte'ä rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthu, ma nsehe nu'ä rä ya'ä;

VII. Hindi pëtsi n'a rä nthotsä ts'uthui gá 'bëfi nu'bu ne dä mëfi, n'a rä nsu nu'bu hina n'a rä m'ëhni ha rä Mfaste ma Xot'ho rä Jä'i; ne

VIII. Hinxä Ndäts'uthui, Ndä ha n'ä rä Nguts'uthui gá Ngutähai, Ts'uthui gá T'ot'ä Ts'uthui ma Xot'ho rä Ngutähai, Hyokäkohits'uthui gá Ngutähai nu'bu hina Ndäts'uthui gá Hnini, rä ngut'ä'ñuu, di 'ñoui ha rä mut'i gá t'ompä'ñuu, n'a rä dängä 'yot'ä'mëfi nu'bu hina zixä'bëfi gá 'ñongä bojä nu'ü 'ra yä mut'ä hñahni, nixi xä 'yadi dä nsukäts'uthui nu'ü hñu njeja ja xä thogi ha nu'ä rä nt'ügä nsu.

M'epi 21 Yopi. Nu'à rä jäli ge rä ndä gá Mut'à Nsupätese'ä dä m'ui ha rä nsu nu'à goho njeya ne dä za dä t'umbi rá nsu nsehe n'a rä mut'à ya'ä xä thogi 'bes'tho nu'à ya xä mefi, 'be'to xä hñuxä rä thuhu ne dä zoxä nu'ü yä t'ädi xä feni 'be'to ha nuna kohits'üthui ne nu'à rä t'ot'ent'üi xä thuxä ha rä Mut'à Kohits'üthui gá Ts'etä kohits'üthui.

Dä metsi nu'à rá tsqxä ts'üthui ngu nu'à rä 'Yompä'nüu ma Xo'tho nu'bü hina nu'a mahyegiui ha rá ngu'täxeni gá mut'i ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, ne dä metsi'ä rä nthetsä 'befi gá t'ot'e mahyoni'ä ha rä Dängä Xengä njübojä gá Ngu'tähai.

Rä ndä gá Mut'à Nsupätese'ä dä lñungä n'a rä nt'ofu nt'ot'e tat'ä nde njeya ne njeya nu'ü gá 'befi ha rä Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, di ge'ä'tho dä lñuni ha rä Dängä Xengä njübojä gá Ngu'tähai ne ha rä Hmuntsi ma Xo'tho gá Ngu'tähai ha yá gu ts'edi ri lñepi'ü.

M'epi 21 Hñuki. Rä gá Mut'à Nsupätese'ä gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, dä za dä t'otuä n'a rá nzixä'befi gá su gá 'betsi ne xä nts'itsibi ngu nu'ä xä gohi ha rä t'ot'ent'üi, ngu nu'ü mängä rä kohits'üthui di ge'ä ha yä Nzixä'befi gá Su gá 'Betsi'ü.

Nu'bü di ge'u ma 'ra yä mefi'ü ma xo'tho rä jäli kü ha rä Mut'à Nsupätese'ä gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, dä 'yot'ä rä nts'itsi nu'ä rä Ndä gá Mut'à Nsupätese'ä, nu'bü hina nu'ä rä mefi ma Xo'tho rä jäli ge dä zokuä rä nseki dä jabü, ngu nu'ü mängä rä kohits'üthui di ge'ä ha yä Nzixä'befi gá Su gá 'Betsi'ü.

M'epi 21 Goho 'miki. Rä Mut'à Nsupätese'ä, dä hñuts'i ne dä 'ra'yo rä mfädi ri lñepi'ä rä mpungä 'betsi, rä hmä gä hnel'ü ne rä he'mi gá ntini ne gá nt'ut'ä uenda bojä, nu'ü yä mefi'ü ma xo'tho rä jäli gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, ngu nu'ä rä kohits'üthui di ge'ä gá Nthotsä Nkate nt'ot'ä nts'oki, rä kohits'üthui di ge'ä gá Nzixä'befi gá Su gá 'Betsi'ü, njabu lñehe nu'ä rä kohits'üthui gá Hyatsät'ot'e

Rä ndä gá Mut'à Nsupätese'ä, hindä za dä mefi mä n'a rä Nsu, 'befi, nu'bü hina rä m'ehni ma xo'tho rä jäli nu'bü hina sehe, ha nu'ü hina nu'ü yä lñutäte.

M'epi 22. Yä mefi'ü ma xo'tho rä jäli gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui dä mfaxui'ü nu'ä rä Ndä gá Mut'à Nsupätese'ä, ha nu'ü yä nt'uit'ot'e ge nu'ä dä ja kahi ge dä 'yot'ä nsu'ü yä bojä ne yä 'betsi gá Hñu Dängä Nguts'üthui ne, nu'bü njabu, ha yä nt'uit'ot'e gá nt'ungä Nzixä'befi ne rä t'ungä nts'itsi gá su gá 'betsi'ü.

M'epi 22 Yopi. Rä Mut'à Nsupätese'ä gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui, rä Ndä, ne nu'ü yä mefi küy di gehni, n'a ngu n'a'ä rá nsu, xä thäkuil'ü ge dä mfaste nu'bü hina dä dotse 'ra yä t'ot'e nu'ä rä t'ot'e yä sekui ne rá nt'ot'ä sekuäbi gá nsükäts'üthui ge nu'ä rä M'epäte ne nuna kohits'üthui umbäbi yä mefi gá Hñu Dängä Ngu gá Nsükäts'üthui.

RÄ MUT'ÄNT'OFU VII

GÁ MEFI MUT'ÄKOHI NE SU GÁ 'BĒTSI

M'epi 23. Rā Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä metsi nu'a 'ra yā Maxädäts'uthui gá kōhi, gá Nsukämfiädi ne fengät'ot'e, yā maste gá ts'uthui ne yā mefi gá ts'uthui ne gá su gá 'betsi ge dä sekuäbi'u nu'ä rā Nt'uxbojä.

M'epi 24. N'a ngu n'a'u yā Dänzaya ma dä meṣi'u ha yā 'befi, madi, n'a rā Maxädäts'uthui gá Nsukämfiädi ne fengät'ot'e ngu nzän'tho ne rā mefi gá ts'uthui ne gá su gá 'betsi nu'bu mahyoni, nu'u to'o dä mats'i'u ha rā nt'ot'ä 'befi'u. N'a ngu n'a'u yā Dänzaya ma dä meṣi ha rá nthotsänt'udi ma hyegi yā ndunthi gá mfaste.

M'epi 25. Dä za dä nja yā 'befi'u rā Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä meṣi nu'u yā ngundäts'uthui, rā Ngu gá Hñängä Nt'ofolu, yā xeni ne rā mefi gá su gá 'betsi.

M'epi 26. Yā ntsits'i gá 'befi di ge'ä rā Hñu Dängä Nguts'uthui ne nu'ä rá mefi ma dä 'ño'u go nu'ä mängä rā kohits'uthui gá Mefi'u ha rā Mfaste gá Ndäts'uthui Ngu't'ähai ha nu'bu hina gá Naxu Hnini, njabu ngu nu'u yā Mut'ämfaste gá Mefise'u ha rā Ngu't'ähai Hñunthe.

Rā Kohit'ot'e gá Hñu Dängä Nguts'uthui ma dä nt'uyikohi'u yā ya'ä gá nkät'ä'befi ne yā nseki'ä rā mefi; go ri ñepi Munts'i ma Xo'tho dä mäñu; dä hyandi te ngu'u yā 'befi, yā ya'ä gá nsukäts'uthui'u ne yā thoni'u gá mfaste.

RÄ MUT'ÄNT'OFO IX

RÄ XENI GÁ MFÄDI MA XO'THO YÄ JÄ'I GÁ NDÄTS'UTHUI, HYATSÄBT'OT'E NE GÁ ZOXA MFÄDI

M'epi 27. Rā Xeni gá Mfädi'ä ma Xo'tho rā Jä'i gá Ndäts'uthui, hyatsänt'ot'e ne gá zoṣä mfädi, ge'ä n'a rā mut'ä mfats'i gá Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ne peṣi nu'ä rá nthomte dä 'ñutuabi rā jä'i rā hyatsänt'ot'e nu'ä rá nt'ot'e ha rā nxangänt'udi ne rā nzoxä mfadi ma xo'tho rā jä'i xä boḥo ha n'a ngu n'a'ä yā xeni.

Dä nja'ä rā njuni nu'ä rā jä'i peṣi dä 'yot'e ne rā 'yadi, ge'ä 'nehe nu'ä go ge'ä dä hyokise n'a rā nt'adi gá mfädi, peṣi dä nu xä hño rā nzixä'befi n'a ngu n'a'ä rā thogi'ä, nu'bu nuna hinto dä hyandi nu'bu hina xä 'betsitho. Nu'ä rá Ndä ge'ä dä 'ñumbä rā nsu'ä rā Hñu Dängä Nguts'uthui.

M'epi 28. To'o ne dä ndä gá Mfädi'ä ma Xo'tho rā Jä'i gá Ndäts'uthui, hyatsänt'ot'e ne gá zoṣä mfädi, ma thoni:

I. Drä me hmynthe ge ja di peṣi ma xo'tho yā nt'epi gá jä'i ne gá hñahniy;

II. Di peṣi rā he'mi gá nsekuämfiädi ne rā 'bede gá nsekuämfiädi, dri peṣi madi goho njeya gá 'befi ha nu'ä rā mfädi;

III. Di fädi'ä ge peṣi n'a rā dängä hyojä'i; ne

IV. Hinxä t'umbä yä nsekuäts'uthui nu'ä n'a rä ts'oki gá l'ñunte ge xä jápi xä zoxä rä fadi thogi n'a njeja nu'bu hina nu'ä rä nts'oki xä 'yot'e nu'u yä mefi'u ma xo'tho rä jä'i.

Dä za dä zots'e nu'u yä sekuäbi'u dä mu'li ha nu'ä mängä rä kohits'uthui di gelä ne nu'u ma 'ra yä kohits'uthui dä za da t'ot'e

RÄ MUT'ÄNT'OFO X

GÁ NT'OT'E'U GÁ NGUT'ÄTS'UTHUI'U

M'epi 29. Yä t'ot'ä 'befi gá su gá 'betsi ge nu'bu mahoni dä thoki'ä ha mōte rä Hñu Dängä Nguts'uthui dä za dä t'ot'e'u nu'ä rä Maxädäts'uthui ma Xo'tho, yä Maxädäts'uthui gá kōhi ne maste gá ts'uthui dige'äsebi rä Hñu Dängä Nguts'uthui.

RÄ MUT'ÄNT'OFO XI

GÁ HMUNTS'I'U

M'epi 30. Yä hmunts'i gá Hñu Dängä Nguts'uthui dä za dä t'ot'e ha ma xo'tho yä jä'i nu'bu hina di sehe'u. Yä fengät'ot'e gá jäxä'bede mä dä me'tsi rá m'ui gá 'betsitho; Yä Dänzaya gá Hñu Dängä Nguts'uthui ne ma 'ra yä mefi, dä 'yot'e nu'ä rä nzixä'befi, nu'bu dä nt'udi te ri boni'u, nu di 'me'to dä dä yuhü ha rä mpahña, dä t'ot'e'ä nu'bu nu'u yä 'bede ngu nu'ä rä nt'ui bi thuts'i, ne ngu nu'ä mängä yä t'ot'ent'ui:

I. Rä Dänzaya l'ñungä tsotsänt'udi dä l'ñudi ha rä Munts'i ma Xo'tho nu'ä rä 'bede ne nu'ä hanja beni dä gäts'i, habü udi yä nhandi gá mut'äkōhi'u ne nu'u yä m'epät'ot'e gá ts'uthui nu'u ri boni;

II. Yä Dänzaya dä za dä mpahña'u rä fengät'ot'e di já;

III. Nu'bu rä Dänzaya gá Ndäts'uthui dä hyandi ge xä bi mpahña ndunthi, dä kutä dä nsuki; ne

IV. Yä Dänzaya dä za dä l'ñungä rä nsuki sehe nu'bu hina ma hmunts'i, ge'u dä t'ut'i ha rä mfixhe'mi.

Nsehe 'ra yä 'bede nu'ä mahyoni'ä dä za dä mpadi rá jäxä 'bede xä thuts'i.

M'epi 31. Rä Ndäts'uthui gá Hñu Dängä Nguts'uthui pe'tsi dä

'yot'e' rä 'me'ni ge dä gohi ha n'ä ngu n'a'u yä hetsä hudi gá nsu madi n'ate ma goho ya'ä 'bet'o, nu'ä rä nt'ui gá 'bede'u ge'u dä mpahña'u ha n'a ngu n'a'u rä hmunts'i.

Rä Hñu Dängä Nguts'uthui go dä mäni rä ya'ä ne yä pa'ä gá hmunts'iu.

RÄ MUT'ÄNT'OFO XII

RÄ NT'UIT'OT'E JAPI DÄ JÄTS'I YÄ NXUÑHYAA GÄ 'BEFI DI GE'Ä RÄ HÑU DÄNGÄ NGUTS'UTHUI NE YÄ MASTE'U

M'epi 32. Yä hñehe nu'bu hina yä nxuñhaa gä 'befi nu'ü rä Hñu Dängä Nguts'uthui ne'ü yä maste dä 'yot'e'ü ngu ri 'ñehe ha nuna t'ot'ent'ui xä 'ñekua ne nu'ä dä mä'ña rá Kohit'ot'e;

I. Rä Maste xä nts'itsibi, dä za dä ngaste ha nu'ä rä Munts'i ma Xo'tho gä Hñu Dängä Nguts'uthui, ma nt'ofu, hinda thogo kut'ä pa'ü ge xä sipäbi nu'ä rä nts'itsi, rä 'boni nu'bu hina rä uatä 'befi;

II. Dä thoki n'ä rä Mut'ämaste gä ngut'äl'ñuu, ku'ü hñuu yä Dänzaya ge'ä ma dä t'umbä yä nsu nu'ä Ma xo'tho rä Hmunts'i, habü ge ma dä t'ot'e gatä yä t'ot'ä 'befi gä su gä 'betsi mahyoni ge dä thuts'i nu'ä rä 'bede ja ma dä njäts'i, habü hinda thogi nu'ä r'et'a ma kut'ä ma pa gä m'efi dä müdi dä 'bede'ü nu'ä rá hyax'ä ge bi t'umbäbi rä he'mi ri 'ñepi;

III. Yä Dänzaya dä kut'ä Ma xo'tho rä Hmunts'i nu'ä rä fengät'ot'e gä njäxä 'bede hindä thogil'ä kut'ä ma pa gä m'efi dä müdi dä 'bede'ü nu'ä rá hyax'ä ge dä uadi'ä nu'ä mängä rä xei ja bi thogi; ne

IV. Rä Hñu Dängä Nguts'uthui rä gäxä rä 'bede ha nu'ä rä hmunts'i ge dä badil'ä rä fengät'ot'e gä njäxä 'bede, nse nu'bu dä ne dä 'yot'ä nu'ü yä t'ot'ä 'befi gä su gä 'betsi nu'ü ma 'raa.

RÄ MUT'ÄNT'OFU XIII

NTHETÄNT'OT'E NGU RI 'ÑEHE RÄ KOHITS'UTHUI

M'epi 33. Yä muhui xä hñuts'l'ä rä Hñu Dängä Nguts'uthui dä ja'ü rä nthetänt'ot'e nu'bu dä thokä'bedebil'ü nu'ä mähyegiui hñuu yä jäxä 'bede dä ten'tho mähyegiui.

RÄ MUT'ÄNT'OFU XIV

GÄ M'EMANSU GÄ T'OT'ÄNT'ANI, RÄ MFÄDI GÄ 'BEFI NE RÄ T'ET'Ä MFÄDI GÄ NSUKÄTE

M'epi 34. Rä M'emansu gä T'ot'änt'ani, rä Mfädi gä 'Befi ne rä T'et'ä Mfädi gä Nsukäte pets'ä rá ntho'mil'ä rä t'ot'änt'ani, nt'üimfadi, rä t'et'ä mfädi, rä mfädi gä 'befi ne rä 'ralyo mfädi nu'ü yä mefil'ü ma xo'tho rä jä'i gä Nsukäte, gä jä'l'ü ne gä 'ñoui'ü gä mut'äñahni.

Dä m'üi to'lo dä mefil'ä n'a rä Ndä gel'ä dä 'ñumbä rá nsu nu'ä rä Ndäts'uthui.

M'epi 35.- To'lo ne dä Ndä mahyoni ge:

I. Drä me hñunthe;

II. Di petsi rä he'mi gä nsekuämfädi ne rä 'bede gä nsekuämfädi dri petsi madi goho njeya gä 'befi ha nu'ä rä mfädi; ne

III. Hinxä t'umbä yä nsekuäts'uthui nulä n'a rä ts'oki gá l'ñunte ge xä jápi xä zoaxä rä fadi thogi n'a njeja nu'bu hina nu'ä rä nts'oki xä 'yot'e nu'ü yä mefi'ü ma xo'tho rä jäli.

RÄ MUT'ÄNT'OFO XV

YÄ NT'ENTS'Ä M'EPÄT'OT'E

M'epi 36. Nu'ä rä ya'ä dä mefi rá nsu, yä Dänzaya hindä za dä mpefi'ü ha ma n'a rä 'befi, rä nsu nu'bu hina rä m'ehni nsehe nu'ü xä 'yot'e rä mpotä'bai gá Hñu Dängä Nguts'uthui, ne nu'ü xä 'yot'e ha yä hmunts'i gá l'ñungä nt'udi, ha yä dängä mfädi, gá thongämfädi, gá nzäi m'üi, gá t'ot'ä nt'ani nu'bu hina gá t'ungä mfats'i

M'epi 37. Dä uadi'ä rä nsu, yä hindä za da mefi n'ä rä nsu gá ma xo'tho rä jäli ha nu'ü yä Mut'i xä boni'ä ha yä nsuki habü xä uni'ü yä nsekuäts'uthui, nixi dä za dä thutsä ya thuhu dä hyongä n'a rá nsu ha yä nsukäts'uthui nu'bu hina ha nu'ä yä nsu gá ngut'äñuu gá mut'äñahni, ha nu'ä yoho njeja ja bi uadi nu'ä rá nsu.

M'epi 38. Yä Dänzaya gá Hñu Dängä Nguts'uthui hinda za dä thäkuu yä 'befi, nse nu'bu mängä rä Nt'ükohi gá M'epäte yä Mut'ähai gá Mem'ända, rä Nt'ükohi gá M'epäte rä Ngut'ähai ne rä Kohits'uthui.

YÄ THO'THO

RÄ MUDI. Nuna Kohits'uthui bye ma dä gu rá tsedi nu'ä rá mudi pa rá mudi nzäna rä jeyä 2015, 'bet'o dä nxangänt'udi ha rä Nxangä 'Ratsäthogi Majuäni gá Ngut'ähai

RÄ ÑOHO. Yä 'bede ge xa gohitho nubye dä gu rá rs'edi nuna 'Bepäkohi bye ne ge ma dä gäts'i'ä ha nu rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha rä Ngut'ähai gá Ts'etäts'uthui rä Dähai Hñunthe, ri ñepäbi nu'ä rá t'ot'e ne rá jäts'i ha rä M Mut'ämfaste Mefise gá Jäli mut'ämfaste mefise gá jäli rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui Hñunthe ne ma dä jäts'i'ü ngu nu'ä mangä ha yä kohi nu'ü dä za dä t'ot'ho

RÄ HÑUU. Rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ja telä da 'yot'ä yä mponi ne yä nt'et'i ngu mängä rä kohits'uthui, gá Nt'uxbojä'ü ne gá su gá 'betsi'ü ri l'ñepi'ü ge njaby dä l'ñumbäbi rá hogä tsoni nuna 'Bepäkohi.

RÄ GOHO. Rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui ha nu'ü yä 90 pa'ü ri l'ñehni dä gu rá tsedi nuna 'Bepäkohi mahyoni dä thokuä rá Kohit'ot'äse.

RÄ KUT'A. Gat'ä nu'ü yä bojä, yä xukä'bego, yä mpefi, njaby 'nehe ngu yä nt'epi, yä hñojäli, ya 'betsä bojä ne yä 'befi ja telä dä 'yot'e nu'ä rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui gá Ts'etäts'uthui, ma dä malä dä yuhü ha rä mut'ämfaste mefise gá jäli rä Hñu Dängä Ngu gá Nsukäts'uthui Hñunthe.

RÄ 'RATO. Dä thäki gatä yä m'epät'ot'e gá ts'uthui'ü ge dä totse'ü ha nuna th.

Nu'ä rä Ts'etändä ha rä Ngu'tähai, dä za dä gu rá ts'edi nu'ä rä m'epi 51 gá Nt'uikohi gá M'epätelä gá Ngu'tähai Hñunthe.- xä sekuäbi ha rä hmunts'i gá Ngu'tähai, ha rä Dähni Njunthe gá Soto, nu'ä 'ret'ä ma 'rato pa'u rá gäxä zäna rä jeya yo'mo 'ret'a ma goho.

RÄ NDÄTS'ÜTHUI, RÄ HYOKÄ KOHITS'ÜTHUI ISMAEL GADOTH TAPIA BENITEZ.- RÄ NSIHNI; RÄ 'YOFO RÄ HYOKÄ KOHITS'ÜTHUI MA. EUGENIA CORADALIA MUÑOZ ESPINOZA.- RÄ NSIHNI; RÄ 'YOFO RÄ HYOKÄ KOHITS'ÜTHUI LEONARDO PÉREZ CALVA.- RÄ NSIHNI.

DI Q'T'Ä PEFI'Ä NU'U MA NSEKI'U XÄ T'UMBÄBI YÄ M'EPÍ 71 RÄ XENI I, HA RÄ NT'UIKOHI GÄ M'EPÄTE'Ä GÄ NGU'TÄHAI, DI PETSÍ MA HÑO'Ä GÄ UDI MA JUÄNI NUNA 'BEPÄKOHI, HÄGE RÄ NGE'Ä, DI PEHNI DÄ HÑUXÄ HA RÄ HE'MI, DÄ XANGÄNT'UDI NE DÄ 'ÑO NJABU DÄ T'Q'T'E XAHÑO NE DÄ ZQTS'E NGU RI 'ÑEHE.

XÄ T'UNI HA RÄ NGU GÄ TS'ETÄNDÄ HA RÄ NGU'TÄHAI GÄ THEGISE'Ä NE GÄ T'Q'T'ESE'Ä HA HÑUNTHE, NU'Ä 'RET'A MA HÑÄTHO PA RÄ GÄXÄ ZÄNA RÄ JEYA YO'MO 'RET'A MA GOHO. RÄ NDÄ NGU'TÄHAI GÄ NT'UIKOHI GÄ M'EPÄTE HA RÄ NGU'THAI HÑUNTHE, RÄ LIC.JOSÉ FRANCISCO OLVERA RIZ.- RÄ NSIHNI

N. GÄ E. XÄ 'ÑEPU NU'U YÄ M'EPÍ THO'THO XÄ K'OTSÍ'U NU'U YÄ 'BEPÄKOHI GÄ MPATÍ'U HA NUNA KOHITS'ÜTHUI

P.O. RÄ 10 RÄ ZÄNA GOHO RÄ JEYA 2017

NSEHE. Nuna 'Bepäkohi ma da gu rá ts'edi rá hyax'ä ge dä nxangänt'udi ha rä Nxangä 'Ratsäthogi Majuäni gá Ngu'tähai Hñunthe.

P.O. RÄ 9 RÄ ZÄNA 'RET'A RÄ JEYA 2017

RÄ MUDI. Nuna 'Bepäkohi ma da gu rá ts'edi rá hyax'ä ge dä nxangänt'udi ha rä Nxangä 'Ratsäthogi Majuäni gá Ngu'tähai.

RÄ ÑOHO. Rä Hmunts'i gá Ngu'tähai, dä futä yä t'ot'e gá nt'ungä nsu nu'u yä Ndä gá Mut'ä Nsupätesel'ä gá Mut'ämfaste Mefise'u ge di hñoni'u ha nuna 'Bepäkohi

Nu'u yä Ndä nu'bu hina yä zixä'befi gá ha yä 'Ñyuenda nu'bu hina ha yä Mut'ä Nsupätesel'ä gá Mut'ämfaste Mefise'u ge di hñoni'u ha nuna 'Bepäkohi dä za dä yuhü ha rä nt'ot'e gá t'ungä nsu, nse ma hyoni dä zoxxä nu'u yä t'adi gá nsükäte xä feni ha nuna 'Bepäkohi.

RÄ HÑUU. N'a ngu n'a'u yä Mut'ämfaste Mefise'u ge di hñoni ha nuna 'Bepäkohi, ma dä mets'iu nu'u 90 pa'u, nubyä dä müdi nuna nxangänt'udi nuna 'Bepäkohi, njabu dä t'ot'e xähño rá mut'ä kohits'uthui se ngu nu'ä mangä nuna 'Bepäkohi

RÁ GOHO. N'a ngu n'a'ụ yä Mut'ämfaste Mefise'ụ ge di hñoni ha nuna 'Bepäkohi, dä mudi'ä nu'ä rä nju gá bojä rä jeya 2018, dä 'ñuni ha rä nt'uxbojä gá njuu, n'a rä nseni ge dä japi dä nja'ụ yä bojä mahyoni ge'ä dä xoxä nu'ụ yä n'thömte gá Mut'ä Nsupätese'ä

RÁ KUT'A. Nu'bu dä nja'ụ yä xukä'bego, gá bojä ne gá mpefi xä t'umbä ha yä 'Ñuenda nu'bu hina ha yä Mut'ä Nsupätese'ä gá Mut'ämfaste Mefise'ụ ge di hñoni'ụ ha nuna 'Bepäkohi, dä fädi ge xä t'umbi'ụ nu'ụ yä Mut'ä Nsupätese'ä ngu nu'ä mängä ha nuna 'Bepäkohi.

RÁ 'RATO. Yä nt'ụi t'ot'e gá su gá 'betsi xä futä nu'ụ yä ts'uthui ri 'ñe'u rä mudi nubyē dä gu rá ts'edi nuna 'Bepäkohi, dä uadi'ụ ngu nu'ä mängä yä m'epät'ot'e tsa dä t'ot'e ne ja'tho'ụ nu'bu bi mudi.

RÁ YOTO. Nu'ụ yä Ndä nu'bu hina yä zixä'befi gá ha yä 'Ñuenda nu'bu hina ha yä Mut'ä Nsupätese'ä gá Mut'ämfaste Mefise'ụ ge di hñoni'ụ ha nuna 'Bepäkohi dä gohi'tho'ụ ngu gá Ndä'ụ nu'bu hina gá zixä'befi'ụ nse nu'bu rä Hmunts'i gá Ngu'tähai dä 'yot'ä yä nt'ungä nsu nu'ụ yä 'ralyo ndä, nu'bu dä t'ot'e nu'ä bi thogi, mahyoni dä t'ot'e rä nt'uni rä nthäni dä t'ot'e xähño rä nt'uint'ot'e nu'ä mangä rä kohits'uthui dāza.

P.O. RÁ 30 RÁ ZÄNA YOTO RÁ JEYA 2018

RÁ MUDI. Nuna 'Bepäkohi ma da gu rá ts'edi rá hyax'ä ge dä nxangänt'udi ha rä Nxangä 'Ratsäthogi Majuäni gá Ngu'tähai Hñunthe.

RÁ ÑOHO. Yä Dänzaya nsukäts'uthui Ngu'tähaise di mpefitho ha ma dä gu rá ts'edi nuna 'Bepäkohi ne bu sük'i'ụ rá 10 rá gäxä zäna rä jeya 2015 ge dä m'ụi n'a rä 3 njeja gá ya'ä, dä m'ụ'tho ha rá nsu nu'ä rä ya'ä bi t'umbäbi nu'ä rä rä Ngu gá Muhuä kohits'uthui ma Xot'ho M'onda.

RÁ HÑUU. Dä sipäbilä nuna 'Bepäkohi ha rä hmunts'i gá Muhuä kohits'uthui gá Mut'ä Hmunts'i kohits'uthui, ha di ge'ụ yä guts'edi gá ts'uthui ri zits'i'ụ.